

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

EEN OUDERWETS FAMILIEDRAMA

toneelspel in acht scènes

door

Gaston Gheuens

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2010
Nr.1594

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIER tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuude, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de gekende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *EEN OUDERWETS FAMILIEDRAMA* op te voeren moet de naam van auteur *GASTON GHEUENS* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1986 Toneelfonds J. Janssens/Gaston Gheuens
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN :

ANNIE MAENHOUT	40,
LOUISA MAENHOUT	35, haar zuster.
MARTIN VAN AERDEN	35,
INGRID VERVEKEN	25.

A large, light blue, stylized logo consisting of the letters 'J', 'T', and 'C' intertwined. The 'J' and 'C' have decorative flourishes at their ends. In the center of the 'T', the year '1880' is written in a smaller, sans-serif font.

DECOR :

Het toneel stelt de living voor in het appartement van Annie. Het is een vertrek dat zowel goede smaak verraad, als voldoende kapitaal om die bot te vieren.

Teneinde de beweegbaarheid van de acteurs te vergemakkelijken wordt de ruimte grosso modo opgedeeld in twee min of meer onderscheiden "sets" :

Kant jardin staat een eettafel met vier stoelen en tegen de zijwand een buffetkast. Op die kast staat, onder andere, een tamelijk groot-ingekaderde foto. (De zaal hoeft de persoon op de foto niet te kunnen zien!)

Vooraan, weggerold tegen de wand, staat een TV-töestel op een rol-tafeltje.

Kant cour staat een salongarnituur, bestaande uit een sofa, een tafeltje, een bergère-zeteltje, een staande lamp en een krantenstaander. Tegen de wand achter de sofa staat een vitrienkast : onderaan in die kast staan flessen drank en glazen.

Er zijn drie in/uitgangen : achteraan jardin is de deur naar de slaapkamers en badkamer;

achteraan cour, bereikbaar via een pratikabel van één of twee treden is de deur naar de hall en ingang;

vooraan cour is de deur naar de keuken en het terras.

De zaal is zogezegd het uitzicht op het park waartegenover het appartement gelegen is.

Tegen het vrije gedeelte van de achterwand staat een kast van het pastoegenre, waarin boeken, een platendraaier, een radioset en een telefoontoestel. Géén van de toestellen hoeft te zijn aangesloten. Wat er aan muziek of andere geluiden geproduceerd wordt, komt over de luidspreker, voorbereid op band.

=====

E E R S T E B E D R I J F.
 =====

(Bij het opgaan van het doek is het toneel verlaten, maar Annie en Louisa komen ogenblikkelijk op van achteraan cour. Ze dragen rouwkleren : ze komen net van de begrafenis van de man van Louisa. Annie is hier zichtbaar thuis. Louisa komt op bezoek voor de eerste keer. We moeten van meet af aan aan de gedragingen en houding kunnen voelen dat Annie vlotter, intelligenter en wereldwijzer is dan haar zuster, die eerder een doffe, onderdanige indruk wekt. Annie is een career-woman, Louisa is een huisvrouw.)

ANNIE. (Zet meteen haar hoed af.) Komop, maak het je eventjes gemakkelijk...(Ze loopt naar het centrum, legt haar hoed op de eettafel, schopt de schoenen van haar voeten, waar ze maar vliegen willen.) Oooh, dat is een opluchting...

LOUISA. (Stijfjes, kijkt rond als iemand die dààr nog nooit eerder was.)

ANNIE. Als je je handen moet wassen : dat is de deur dààr, (Wijst naar achteraan jardin.) tweede deur rechts.

LOUISA. Neen, dank je wel...God, Annie, dit is een prachtig appartement!

ANNIE. Vind je?

LOUISA. (Kijkt de zaal in.) Met een prachtig uitzicht op het park.

ANNIE. Dààrvoor heb ik het gekozen : om geen overburen te hebben, waar je angstvallig alles moet voor afsluiten.

LOUISA. (Instemmend.) Ja, als je zo'n sexuele maniak aan de overzijde hebt wonen, zoals wij met de man van Elodie...

ANNIE. Pas maar op, nu je weduwe bent?

LOUISA. (Wegwerpend.) Hij mag eens komen!

ANNIE. Ik zou daar niet meer kunnen wonen, in die bekrompen dorpsmentaliteit.

LOUISA. Ik weet niet of ik het ooit in de stad zou kunnen gewoon worden? (Kijkt rond.) Alhoewel het bijna is zoals in de cinema...

ANNIE. Kom, niet overdrijven?!

LOUISA. Ik ben toch blij dat je me even meegebracht hebt om het eens te zien...(Glijdt met hand over de rand van de eettafel.) Jij hebt het wél ver geschopt...

ANNIE. (Niet zonder trots.) Dat gaat nogal. Het is te hopen dat jij je OOK zo kan opwerken, nu je weduwe bent geworden....Bij mij is de hoge vlucht ook maar gekomen nadat François dood en begraven

was.

LOUISA. Ik heb jouw capaciteiten niet, Annie.

ANNIE. Ik wist OOK niet dat ik ze bezat tot ik ertoe gedwongen werd voor mezelf te gaan zorgen. (Ze pakt de foto op de buffetkast in de handen.) Hij liet me niet zo'n denderend pensioen na, moet ik zeggen.

LOUISA. Dat zal ik ook niet hebben.

ANNIE. (Zet de foto terug neer.) Jij staat nu waar ik twaalf jaar geleden stond. Met DAT verschil dat jouw Jan niet op een bank werkte, waar ze jou uit medelijden zullen binnenpakken, zoals ze 't mij deden?

LOUISA. Ik kan niet eens gaan stempelen: ik heb nooit gewerkt.

ANNIE. En werk vinden is niet gemakkelijk, de dag van vandaag.

LOUISA. Er staan een half miljoen werklozen te drummen om ergens aan de bak te komen.

ANNIE. We schijnen in onze familie niet veel geluk te hebben met onze mannen.

LOUISA. Vader stierf toen ik nog een peuter was.

ANNIE. Ik was achtentwintig toen François verongelukte...Hoe oud ben jij nu : vier, vijfendertig?

LOUISA. Verleden maand vijfendertig geworden.

ANNIE. Juist : de elfde, niet?

LOUISA. Ja...(Slikt moeizaam) Annie...eh...(aarzelt.)

ANNIE. Ja? Oh, excuseer, moet je niks drinken? En maak het je nu toch wat gemakkelijk!?

LOUISA. Ik heb geen dorst, dank je wel.

ANNIE. Je hebt daarstraks op het begrafenismaal ook al bijna niets gegeten of gedronken...

LOUISA. Ik heb niet veel trek...Dat is begrijpelijk, toch?

ANNIE. Je zou eens lekker moeten uithuilen. Ik heb je geen traan zien laten...!?

LOUISA. (Lusteloos.) Omdat ik,geen tranen meer heb.

ANNIE. Vroeg of laat breekt dat toch uit!

LOUISA. Bij mij niet : ik ben het door. Ik heb het lang genoeg op voorhand zien aankomen. Bij Jan was het geen ongeluk : DAN is het een flits en je zit in één klap met het onvermijdbare...

ANNIE. (Loopt naar de vitrienkast bezijden.) JIJ hebt inderdaad maandenlang de tijd gehad.

LOUISA. Zodanig dat ik op het laatste bijna opgelucht was...Ik mag

dat eigenlijk niet zeggen, want het zal wel heel hard en wreed overkomen, maar zo WAS het.

ANNIE. Voor hemzelf was het vast OOK een verlossing.

LOUISA. (Zuchtend.) Dat zal wel, ja.

ANNIE. (Toont halfvolle fles cognac.) Cognacje?

LOUISA. God, neen!

ANNIE. Iets minder scherp dan? Martini? Cinzano? Of sherry? (Kijkt in de kast.) Ik heb porto ook...Witte, of rode?

LOUISA. Geef me maar een Martini, dan?

ANNIE. On the rocks?

LOUISA. Wat is dat?

ANNIE. Gewoon op enkele blokjes ijs? Om te verdunnen.

LOUISA. Ja dat is goed.

ANNIE. Haal jij dan eens een paar blokjes ijs uit de kast in de keuken? (Wijst naar vooraan cour.)

LOUISA. Ik kan toch niks stuk maken, hé?

ANNIE. Louisa!?...Wie van ons had nu de handen, thuis, om ermee te werken? Als één van ons ooit iets heeft gebroken of verknoeid, dan ben ik het toch!? Jij kon verdraaid met een boor werken, met een beitel of een schroevendraaier. De kast staat links achter de deur, de vriezer is bovenaan...Haal er maar een doosje uit. Je zal wel zien.

(Louisa verdwijnt vooraan cour, Annie zet een fles cognac en een fles Martini op het salontafeltje, neemt daarbij passende glazen uit de kast.)

LOUISA. (Verschijnt weer met een plastic doosje met ijsblokken.) Dat is een prachtige keuken, zeg! Helemaal in de antieke eik!

ANNIE. Dat is de hedendaagse luxe, wat wil je?

LOUISA. En die machines en alles. Gebruik je die allemaal?

ANNIE. Grotendeels alleen het koffiezetapparaat. 's Morgens dan enkel nog maar. Dan gebeurt het soms dat ik een eitje bak ook... Voor de rest eet ik op de bank en 's avonds pik ik ergens een snack mee, links of rechts.

LOUISA. (Brengt het ijs naar de tafel.) Dat is niet gezond, zeggen ze, je eten verwaarlozen.

ANNIE. Ik heb niet veel tijd om aan mijn gezondheid te denken.

LOUISA. Bérangère van onze Fons zei, dat ze denkt dat jij daar al directeur bent?

ANNIE. Dat zegt ze om uit te vissen wat jij van me weet.

LOUISA. Niet veel, moet ik zeggen. Te weinig eigenlijk voor een zuster. Ze denken altijd dat ik het niet wil zeggen.

ANNIE. (Breekt ijsblokjes los, laat er een paar onderaan het Martiniglas vallen.) Ik ben allang het punt voorbij waar ik mij wat aantrek van wat ze van mij denken, of zeggen.

LOUISA. Ik heb het over mij. Bij ons kent iedereen iedereen, Annie. Je kan niet niezen of heel het dorp weet wat voor zakdoek je hebt.

ANNIE. (Schenkt Martini in het glas.)

LOUISA. Niet teveel, zeg.

ANNIE. Ik breng je veilig weer thuis....(Reikt het glas aan.) Hierzie...En zeg niet meer : ik zal wel met de trein gaan.

LOUISA. Dank je wel.

ANNIE. (Giet een flinke scheut cognac in het andere glas, stopt de fles, heft haar glas op.) Op wat kunnen we eigenlijk drinken, vandaag? Op niet veel?

LOUISA. Op niks. Van mijn kant uit toch niet.

ANNIE. Op je gezondheid dan maar. Je zal het nodig hebben ook. Want tussen ons gezegd en gezwegen; je ziet er niet schitterend uit, hoor.

LOUISA. Hoe kan dat? Na maandenlang waken en wachten op wat niet meer te vermijden is? (Ze nipt aan haar drankje.)

ANNIE. (Neemt een flinke slok, trekt een grimas tegen de nasmaak.) Whaaa...whoooo, pfff, daar vergis ik me even in.

LOUISA. Je neemt nogal een slok ook.

ANNIE. Ik heb dat soms nodig.

LOUISA. Is het waar dat je als vrouw in jouw posiiite veel meer op je tenen moet staan dan de mannen?

ANNIE. Reken maar, als je overeind wil blijven. Wij moeten telkens weer bewijzen dat we capabel zijn. Maar genoeg over mij, nu....

LOUISA. (Onderbreekt haar.) Zeg me toch nog eerst eens WAT je daar feitelijk doet?

ANNIE. Op de bank?

LOUISA. Ja?

ANNIE. Ik leid een tamelijk grote dienst en zonder tegenslagen word ik eind van dit jaar tien tegen één onder-direkteur.

LOUISA. God, zeg, proficiat!

ANNIE. Dank je. Ik heb het niet voor niks gekregen, denk dat maar niet.

LOUISA. Dat kan ik aannemen.

ANNIE. Maar wat jou nu betreft : wat ben jij van plan?

LOUISA. Hoezo, wat ben ik van plan?

ANNIE. Welja, hoe moet het verder? Je hebt geen noemenswaardig pensioen, geen kans op werklozensteun en ook weinig kans op een job de eerste tien, vijftien jaar, als ik de prognoses van onze economen mag geloven?

LOUISA. (Nipt "camoeferend" aan haar drankje.) Wel, ik had zo min of meer gehoopt dat jij mij misschien iets op de bank aan de hand zou kunnen doen? In de keuken of zo?

ANNIE. (Onderbreekt haar.) Hoe graag ik dat ook zou willen, Louisa, daar is het momenteel ook het juiste ogenblik niet voor. Het is bij ons net als overal, ook alles besparingen en inkrimpingen wat de klok slaat : afvloeiingen zonder vervanging, rust-brugpensioenen.

LOUISA. Daar moeten ze toch iemand voor in de plaats nemen?

ANNIE. Een jonge werkloze, ja.

LOUISA. Je weet dat ik buitengewoon goed kan koken.

ANNIE. Dat weet ik, Louisa. Maar het spijt me, het is volledig uitgesloten. Er zijn nu NOG meer personeelsleden in dienst dan het organigram het toelaat.

LOUISA. DAT weet ik niet wat dat is.

ANNIE. Dat is een plan dat ze hebben laten opmaken door een studiebureau omtrent het personeel. Er moeten er nog tientallen weg... Maar kijk, als de nood werkelijk zo aan de man is bij jou, dan heb ik wellicht wel een oplossing.

LOUISA. Waarom maak je me dan eerst bang?

ANNIE. Omdat ik niet weet of het je zal aanstaan. Je zou om te beginnen hier moeten komen wonen. Kan jij je losmaken van ons dorp? Van JOUW dorp eigenlijk, want ik ben er al zolang van los dat ik het niet meer als van mij beschouw. Om eerlijk te zijn, ik schaam me 'r zelfs een beetje voor, dat ik maar van daar kom.

LOUISA. Wat is DAAR verkeerd aan?

ANNIE. Ik heb meer dan eens ondervonden dat ze je niet helemaal voor vol aan zien als ze 't te weten komen.

LOUISA. Ga weg, dat beeldt je je vast maar in?

ANNIE. Toch niet...Alhoewel ik moet toegeven dat "schamen" wel wat sterk is uitgedrukt.

LOUISA. Er is niks dat mij ginder vasthoudt. Maar er is ook niks dat mij hier aantrekt, en ginder woon ik in mijn eigen huisje.

ANNIE. Dat kan je verhuren.

LOUISA. Ik geloof nooit dat ik er genoeg huur kan voor vragen om hier een flatje te nemen zonder verlies?

ANNIE. Dat is niet nodig : je komt HIER wonen. (Wijst nadrukkelijk op de grond.)

LOUISA. Bij jou?

ANNIE. Ik heb een volledig geïnstalleerde logeerkamer die nog nooit gebruikt is.

LOUISA. Dan zou ik helemaal op je hals zitten?

ANNIE. Dat is de bedoeling : IK neem jou in dienst.

LOUISA. (Verwonderd.) Als huishoudster dan? Heb jij geen huishoudster?

ANNIE. Ik heb een daghulp, drie dagen in de week. Maar ze kookt dus niet. Kijk, om het je duidelijk te maken : ik zou jou als gezelschapsdame willen. Ik eet nu op de bank zeg ik, maar ik begin dat langzamerhand beu te worden. Daar komt nog bij dat ik nooit iemand thuis kan vragen. Ik word links en rechts uitgenodigd en als ik een tegenzet wil doen, dan moet ik naar zo'n onpersoonlijk restaurant gaan, waar je niks intimiteit hebt. Terwijl ik met jouw kookkunst vast kan uitpakken. Ik herinner me nog altijd dat François zei, de enkele keren dat we bij jullie geweest zijn...

LOUISA. (Neemt haar het woord af.) Je zus zal nooit moeite hebben om aan de kost te komen : die kan desnoods een heel exclusief restaurant openen!

ANNIE. Je weet het nog?

LOUISA. Ik betwijfel of het waar is.

ANNIE. Je hoeft geen restaurant te openen, maar het is inderdaad zo : jij hebt een bijzondere gave voor koken.

LOUISA. Wat zou mijn status hier dan worden? Meid voor alle werk?

ANNIE. Zoals ik het al zei : gezelschapsdame. (Met week glimlachje.) Met jou hier in huis hoef ik geen angst te hebben dat ze mij voor een lesbische zullen aanzien.

LOUISA. Dat ben je toch niet?

ANNIE. Natuurlijk niet. Maar de naijverige heren der schepping zouden dat wel durven insinueren om mij in diskrediet te brengen.

LOUISA. Heb je geen vriend?

ANNIE. Daar heb je geen tijd voor als je aan een carrière denkt. Het is ofwel het één, ofwel het ander...Ik heb wel al eens een avontuurtje gehad...jaren terug, maar dat is ook het ideaal niet.

LOUISA. Je bent dus wél van plan om iedereen te zeggen dat ik je

zuster ben? (Wacht niet.) Dat klinkt al aantrekkelijker.

ANNIE. Je doet het dus?

LOUISA. Je wil dus diners beginnen geven?

ANNIE. Gebruik DAT groot woord niet. Kleine etentjes voor vier man, of zo...Waar je zelf bij aanzit dan, hoor, als het je interesseert.

LOUISA. DAT is misschien wat vergezocht. Hoe zie jij het op het officiële vlak? Laat je mij inschrijven als bediende, of zo?

ANNIE. Ik had het eigenlijk anders voor. Maar daar heb jij natuurlijk het laatste woord in. Je moet er eens goed over nadenken : er zijn twee mogelijkheden. De eerste is, dat ik je laat inschrijven en dan heb je later een pensioentje van...vijftien, twintigduizend frank in de maand. Maar dat kost mij dan stukken van mensen aan sociale bijdragen.

LOUISA. Ik zou toch wel enige zekerheid willen hebben voor later.

ANNIE. DAT is de tweede mogelijkheid : ik geef je die zekerheid op het persoonlijke vlak. Ik maak beetje bij beetje een kapitaal van jou, die van haar renten kan leven als het zover is.

LOUISA. Hoe zit dat in mekaar?

ANNIE. Eerst iets duidelijk maken. Jij beheert hier het huishouden zoals je 't wil. En je beschouwt jezelf als mijn gelijke in ons duo; niet alleen maar op het gebied van de voeding.

LOUISA. Dat begrijp ik niet?

ANNIE. Ik bedoel : als jij schoenen nodig hebt, of een bloeze, ik zeg maar wat, dan neem je dat gewoon uit de kas en je schaft het je aan!

LOUISA. Zomaar van jouw geld?

ANNIE. Van ONS geld, Louisa. Buiten dat plaats ik elke maand 25.000,- frank op een depositorekening op jouw naam in Nederland of in Luxemburg. Daar betalen ze 'n dikkere rente dan hier en ze houden er niets op af.

LOUISA. Als een soort van privé-pensioenvorming?

ANNIE. Als kapitaalvorming, maar je kan het zo betitelen ook. Kijk, als we dat twintig jaar doen, dan maakt dat...(Rekent even uit het hoofd.) Driehonderdduizend per jaar maal twintig....Maar je zal meer kunnen opzijzetten, want je hebt de huur nog van je huis? Tienduizend in de maand?

LOUISA. Die zal ik maar voor persoonlijke uitgaven houden : ik kan niet helemaal op je hals leven.

ANNIE. Ik verdien allang veel meer dan ik nodig heb!

LOUISA. Toch, ik heb mijn zelfrespect.

ANNIE. Zoals je 't wil. Je kan later altijd nog zien wat je doet. Door geaccumuleerde intresten...Dat wil zeggen : een bedrag dat je NU bij zo'n instelling plaatst verdubbelt in waarde na zeven, acht jaar tegen de huidige rentevoeten. Dat wil zeggen dat je na twintig jaar wel zo'n .eh...zeventien, achttien, misschien wel twintig miljoen zal bezitten....Ik zal dat eens in de computer laten steken, morgen....

LOUISA. Dan zou ik inderdaad een kapitaliste zijn!?

ANNIE. Van de rente dààrvan zal je 'n inkomen hebben dat veel hoger ligt dan wat je ooit aan pensioen kan verwachten.

LOUISA. Bovendien heb ik dat kapitaal OOK dan?

ANNIE. Waar je kan van opnemen zoals je 't wil, ja.

LOUISA. Kan jij dat echt allemaal betalen? (Wacht niet.) Bérangère zei dat jij makkelijk honderdduizend netto in de maand opstrijkt?

ANNIE. Ze weet daar niks van. Zoals ik zeg, ze probeerde aan de waarheid te raken...(Glimlacht.) Jij ook, zeker?

LOUISA. Ik zou het hartverheffend vinden voor jou...voor ons, als dat zo was.

ANNIE. Ik zit daar nu eventjes onder, maar als ik mijn benoeming krijg dan zal ik er ruim boven zitten.

LOUISA. DAN begrijp ik het, als je zegt dat je allang niet meer kan opmaken wat je verdient.

ANNIE. Ik heb er gewoon geen tijd voor. Wel?...Ik wil niet zeggen dat je onmiddellijk moet beslissen, maar wat denk je?

LOUISA. Ik vind het heel prachtig...

ANNIE. Maar er is een "maar"?

LOUISA. Niet zozeer een maar...Wat...wat gebeurt er als 'jij vandaag of morgen je droomprins ontmoet?

ANNIE. Daar loop ik allang niet meer op uit, dat zeg ik toch!

LOUISA. Dat overvalt je soms alsof ze 'n schakelaar van de electriciteit overhalen.

ANNIE. Bij mij niet. Dat interesseert mij niet meer. Ik zou er niks mee kunnen winnen en heel veel verliezen. Maar zelfs ALS...

LOUISA. Zie je wel!

ANNIE. Neen, neen, dit is een bewijs uit het ongerijmde. Het zal niet gebeuren, maar ALS het toch zou gebeuren, dan verandert dat voor jou niks. Of dacht je dat zo'n prins mij in een voorschoot

achter het gasfornuis zou krijgen?

LOUISA. Onder voorwaarde dat HIJ ermee akkoord gaat!?

ANNIE. (Verveeld.) Louisa : je hoeft daar niet bang voor te zijn!

LOUISA. Je bent amper veertig. Ik zou diegenen de kost niet willen moeten geven die na hun veertigste opnieuw beginnen.

ANNIE. (Geprikkeld.) Kijk, als het je niet aanstaat, zeg dan "nnen", maar verkoop verder geen nonsens. Ik heb daar geen tijd meer voor, en geen lust ook. Er zijn andere dingen in het leven.

LOUISA. Geen enkel waar al ZOveel domheden en zelfs misdaden zijn voor begaan als DAT.

ANNIE. Door hopeloze dommerds dan. (Argwanend.) Ik hoop dat jij verstandiger zal zijn? Want is DAT de boodschap die je wil overbrengen? Dat jij die optie open houdt?

LOUISA. Momenteel zeker nog niet!

ANNIE. Dat hoop ik voor jou! Ze beschouwen ons gewoon als lustobject, maak je geen illusies.

LOUISA. Tenzij je ze vóór bent en HEM als lustobject beschouwt?

ANNIE. (Kijkt haar eventjes argwanend aan, glimlacht dan.) ALS ik ooit nog bekropen word door begeerte, als ik het zo mag zeggen, dan zal ik DAARaan denken : HEM als lustobject beschouwen en hem na gebruik wegsnijten. Beantwoordt DAT je vraag? Ik laat me nooit meer ringeloren, dat ze DAT niet denken!

LOUISA. Ik heb er NOG gekend die zoiets zeiden en een poosje later vogels voor de kat waren.

ANNIE. Dan hadden die niet te verliezen wat ik te verliezen heb! God, meisje, daar kan geen enkele man ooit genoeg aantrekkingskracht voor opbrengen! (Zakelijk.) Je moet er dus nog over nadenken?

LOUISA. In feite niet, neen!

ANNIE. (Opgelucht.) Wat sta je daar dan een rookgordijn op te werpen!? Wanneer begin je? Ik moet nog wèl mijn huishoudster opzeggen. Ik vrees dat die op haar syndicale rechten zal staan.. Maar dat is niks, als ik ze uitbetaal waar ze recht op heeft, dan zijn we 'r van verlost.

LOUISA. Ik heb nog wel één en ander te regelen, thuis.

ANNIE. Natuurlijk. Kijk, het voornaamste is, dat ik erop kan rekenen dat je 't doet.

LOUISA. Ik zou gek zijn als ik de reddende hand niet greep.

ANNIE. ZO mag je 't niet bekijken . Het is een zakelijke overeen-

komst waar ik ook mijn voordeel zal bij doen... (Ze pakt de fles cognac.) Daar moeten we nog eens op drinken! (Ze schenkt zich een verse scheut drank uit.) Jij ook nog wat van DAT sopje?

LOUISA. Neen, dank je wel.

ANNIE. (Zet de fles neer.) Daar komt bij, Louisa, dat ik altijd een soort van schuldgevoel tegenover jou heb gehad...(Ze nipt van haar drankje.)

LOUISA. In welke zin?

ANNIE. Mij ging altijd alles zo voor de wind...Op school ook. Ik hoefde niet te leren, het ging allemaal zó...

LOUISA. Ik heb nooit aanleg gehad voor studeren. Ik ben trouwens nooit graag naar school gegaan.

ANNIE. Ik ook niet. Ik keek er niet tegenop, maar ik ging niet graag.

LOUISA. Ik haalde honderdenéén fratsen uit om te veinzen dat ik ziek was...Thermometers eventjes tegen de kachel houden bijvoorbeeld.

ANNIE. (Nipt van drank.) Dat herinner ik me nog...Toen was er eventjes paniek, omdat je over de ééntenveertig koorts had.

LOUISA. DAT was mijn ongeluk, ik viel altijd door de mand...Omdat ik dom was.

ANNIE. Welnee, jij was niet dom. Je was zelfs altijd veel praktischer ingesteld dan ik. (Drinkt haar glas leeg.) Wil je eerst en vooral je kamer eens zien? (Zet haar glas neer.) Je kan desnoods direct blijven slapen ook, als je 't wil : alleen maar lakens op te leggen...? (Ze loopt naar achteraan.)

LOUISA. (Zet haar glas neer, volgt haar.) Dan lopen ze thuis naar de rijkswacht, denkend dat ik een wanhoopsdaad heb gesteld!

ANNIE. Ja, ZO zijn ze daar wel...Sensatiebelust tot en met...Kom? (Ze verdwijnt achteraan jardin.)

(Terwijl Louisa haar volgt en ze beiden verdwijnen wordt het licht gedempt.)

=====

T W E E D E B E D R I J F.
 =====

(Bij het weer opgaan van het licht is het toneel verlaten. We horen meteen gestommel als van het openen van een voordeur in de hall.)

LUISA. (Off.) Ziezo...Kom je eventjes mee?

(Verschijnt achteraan cour. Ze draagt dezelfde kleren als voorheen, sjuwt een zichtbaar zware boodschappentas, steekt met de vrije hand een sleutel in de om haar schouder hangende handtas.)
 Je kan het daar ook neerzetten, dan pik ik het straks wel op...
 (Ze loopt tot bij de eettafel, plaatst de tas op de tafel, kijkt om.)

INGRID. (Verschijnt achteraan cour; ze draagt een fleurig zomerkleedje, sjuwt een zware papieren supermarktzak in de armen.)
 Hierzie, als ik hem dan toch in mijn armen heb : waar zet ik hem?

LOUISA. Kom, hier op tafel dan maar...(Ze helpt Ingrid.)

INGRID. Voilà! Dat was wel een gewicht.

LOUISA. Dank je wel, juffrouw.

INGRID. Ingrid, Ingrid, Ingrid...Nu we buren zijn moeten we mekaar beter leren kennen.

LOUISA. Goed dan, ik ben Louisa.

INGRID. Tegen je zuster zal ik altijd wel mevrouw blijven zeggen, hoor. Dat is een échte dame, hè?

LOUISA. Dat brengt haar beroep een beetje mee...(Glimlacht dankbaar.) Nogmaals bedankt : ik weet niet hoe ik dit zou thuisgekregen hebben als jij me niet ter hulp was gekomen met je caddy.

INGRID. Kan je niet missen als je veel boodschappen moet doen.

LOUISA. Ja, ik denk dat ik mij er ook zo snel mogelijk een zal aanschaffen. Niet dat ik telkens zoveel ineens zal moeten kopen, hoor...

INGRID. Ik dacht het al...Niet dat ik nieuwsgierig ben, maar ik vroeg me af : geven die een banket, vanavond?

LOUISA. Geen banket, maar je bent er niet ver naast : een etentje.

INGRID. (Kijkt in de papieren zak.) Gastronomisch dan toch!?
 Drie doosjes verse paddestoelen en dat...(Ze pikt een blikje truffels op uit de zak.) Truffels...Ik wist niet dat ze die in blik hebben?

LOUISA. Ze hebben tegenwoordig ALLES in blik.

INGRID. Dat heb ik nog nooit gegeten, moet ik zeggen.